

LANDSCHAPSPLAN

LANDGOED VOGELANGK ALMELO

Datum 3-5-2019
Bestand 367-01-v11.pdf

LANDSCHAPSPLAN

LANDGOED VOGELSANGK ALMELO

Opdrachtgever	Dhr. E. ten Cate Wierdensestraat 208 7604 BR Almelo
In samenwerking met	BJZ.nu Bestemmingsplannen
Door	Buro Stad en Land Gasgracht 3m 7941 KG Meppel
Telefoon	06 41 66 55 76
E-mail	info@burostadenland.nl
Internet	www.burostadenland.nl
Project	367 vogelsangk almelo
Auteur	Wilfred Hilbers
Datum laatst gewijzigd	3-5-2019
Datum afdruk	3-5-2019
Aantal pagina's	21
Bestand	m:\projecten\367-vogelsangh almelo\doc\367-01-v11.docx

Niets uit dit document mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of Buro Stad en Land

INHOUD

1	AANLEIDING	1
1.1	ROOD-VOOR-GROEN	2
2	PROVINCIAAL BELEID: OMGEVINGSVISIE 2017	3
2.1	GEBIEDSKENMERKEN	3
2.2	ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF	5
3	GEMEENTELIJK BELEID	6
3.1	BESTEMMINGSPLAN WESTELIJKE GROENE LONG	6
3.2	STRUCTUURPLAN ALMELO: SYMBIOSE TUSSEN STAD EN LAND	7
4	HISTORIE	8
5	RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN	9
6	BEPLANTING	13
6.1	FYSISCH GEOGRAFISCHE PLANTENREGIO'S	13
	BIJLAGE LANDSCHAPPELIJK INRICHTINGSPLAN	16
	BIJLAGE BEPLANTINGSPLAN	17

1 AANLEIDING

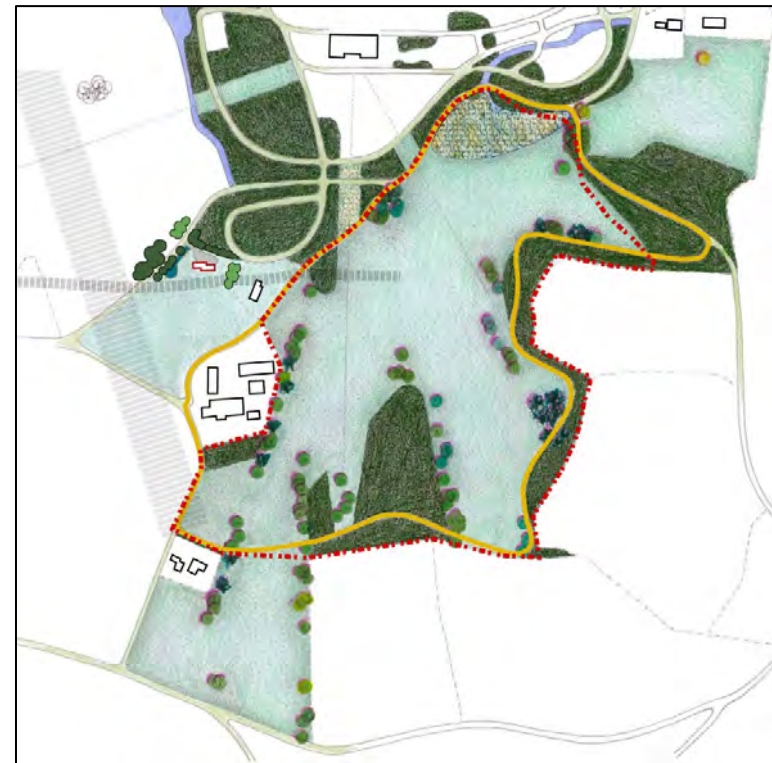
Deze rapportage vormt de toelichting op het plan voor de locatie Vogelsangk te Almelo, een landelijk gebied, gelegen achter landgoed Bellinckhof, globaal begrensd door de Bellinkhofsweg, de Bellinkhofsdwarsweg de Oude Wierdenseweg, het terrein van de Mixed Hockey Club Almelo en de begraafplaats 't Groenedael. Het plan is uitgewerkt om de parkachtige aanleg voor te bereiden en de realisatie van een woning mogelijk te maken, een en ander mede ten behoeve van wijziging van het bestemmingsplan en de beleidsmatige beoordeling.

In de ruimtelijke context staat het gebied bekend als De Westelijke Groene Long. De Westelijke Groene Long is een oud cultuurhistorisch rijk gebied. Het speelde eeuwenlang een belangrijke rol in de verbinding van Almelo met het achterland en met grote handelssteden als Deventer en Zwolle. Ook biedt het plaats aan mooie historische boerderijen en landgoederen in een aantrekkelijk coulisselandschap. Het is een gebied dat als cultuurhistorisch monument en als uitloopgebied van Almelo van grote waarde is.

De Westelijke Groene Long kent grofweg twee cultuurlandschappen. Het gebied tussen de begraafplaats 't Groenedael en de zijtak van het Twenthekanaal is een oud hoevenlandschap. Dit is van oudsher een kleinschalig landschap met verspreid liggende erven. Er is een samenhangend systeem van essen, erven op de flanken, natte laagtes en voormalige heidevelden. De ruimtelijke structuren volgen de natuurlijke organische vormen van het landschap. Houtwallen en bosjes komen veelvuldig voor in dit landschap en smalle wegen worden begeleid door laanbeplanting.

In de loop der tijd is de Westelijke Groene Long van Almelo gaan verrommelen en dichtslibben. Als gevolg van de schaalvergroting in de landbouw zijn

veel landschapselementen en –structuren verdwenen. Hierdoor is de kleinschaligheid en leesbaarheid in zowel het oostelijke als het westelijke deel van het gebied sterk afgenomen. De gerenommeerde landschapsarchitect Michael van Gessel heeft aan de basis gestaan van het plan om het gebied karakter en eigenheid te geven. Het zuidelijke gedeelte in onderstaande figuur is geen onderdeel van het landgoed, maar wordt wel meegenomen in het landschapsplan, ook hier zal beplanting worden aangelegd.

Figuur 1 Schets Van Gessel

De visie is door Buro Stad en Land nader uitgewerkt tot het Inrichtingsplan Landgoed Vogelsangk. Deze rapportage beschrijft het plan en het vigerende beleid.

Vele particulieren zetten zich in om de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied te behouden. Om de Westelijke Groene Long een duurzame toekomst te bieden, is het van belang dit gebied een duidelijke betekenis te geven.

De initiatiefnemer wil de locatie ontwikkelen om te komen tot de volgende situatie:

- een cultuurhistorisch verantwoord landschapspark met recreatief medegebruik;
- de bouw van een woning

1.1 Rood-voor-groen

De beoogde nieuwbouw wordt in principe mogelijk gemaakt middels de zogeheten rood-voor-groenregeling. Het rijk heeft in de Nota Ruimte mogelijkheden geboden voor het toepassen van het Rood voor Groen principe. Aangegeven is dat bijvoorbeeld met behulp van woningbouw financiële middelen kunnen worden gegenereerd voor de aanleg van recreatie- en of natuurgebieden of voor creatie van ruimte voor waterberging. In het bestemmingsplan is de toetsing aan 9 punten voor nieuwe landgoederen opgenomen.

Ten behoeve van bovengenoemde ontwikkeling is bepaald dat tenminste 3,5 ha nieuwe natuur en groen dient te worden voorzien.

Vanuit de overheid wordt in principe medewerking aan bovengenoemde ontwikkeling verleend indien de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd en zo mogelijk versterkt kan worden. Het belangrijkste doel hierbij is de leefomgeving te

beschermen. Het initiatief moet leiden tot een kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke situatie. De karakteristiek van het landschap vormt de basis voor de ontwikkelingen binnen het gebied.

De gemeente Almelo hanteert voor haar beleid onder andere het *Masterplan Almelo* waarmee de identiteit van het gebied wordt bepaald aan de hand van de specifieke kenmerken en kwaliteiten.

Figuur 2 Locatie projectgebied (bron: opentopografie Qgis)

2 PROVINCIAAL BELEID: OMGEVINGSVISIE 2017

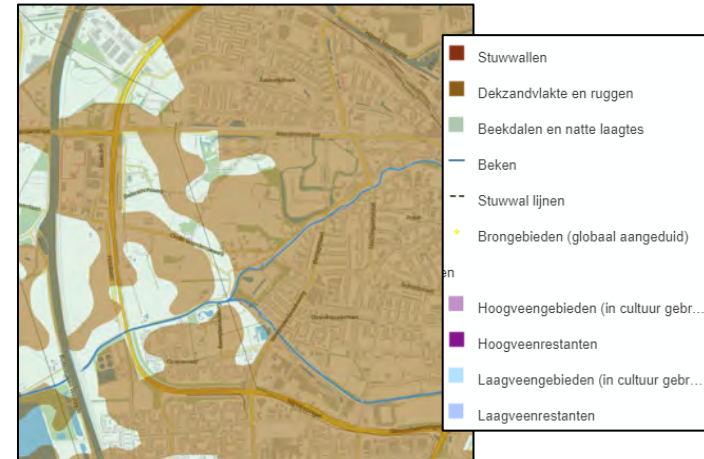
De Provincie Overijssel heeft het streekplan, het verkeer- en vervoerplan, het waterhuishoudingsplan en het milieubeleidsplan samengevoegd tot de Omgevingsvisie. Het vormt het provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De Provincie Overijssel stuurt op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Bestaande kwaliteiten moeten worden beschermd en er moeten verbindingen worden gelegd tussen deze bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Voor het behoud en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit vormen essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt.

2.1 Gebiedskenmerken

Middels een verdeling in 4 lagen zijn de gebiedskenmerken binnen de Omgevingsvisie toegelicht:

- De natuurlijke laag
- De laag van het agrarisch-cultuur landschap
- De laag van de beleving
- De stedelijke laag (hier n.v.t)

2.1.1 Natuurlijke laag

Figuur 3

Dekzandvlakte en beekdalen

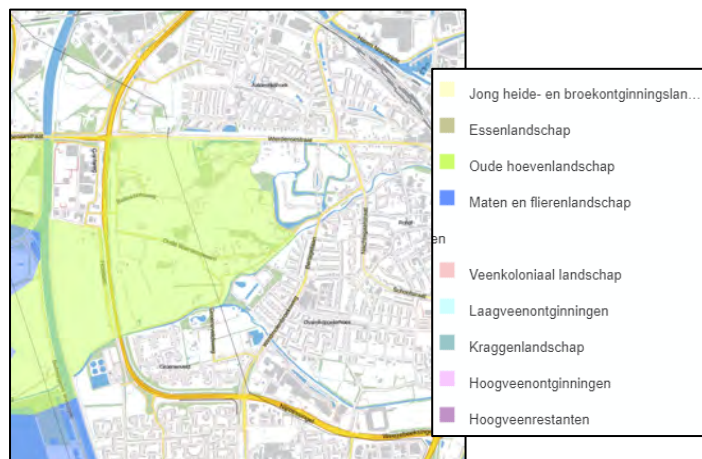
Dekzandvlakte

De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. En door de (strekings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

Beekdalen

De ambitie is de beekdalen als functionele en ruimtelijke dragende structuren van het landschap betekenis te geven. Ruimte voor water, continuïteit van het systeem zijn leidend. Tevens is de ambitie afwenteling van wateroverlast op stroomafwaarts gelegen gebieden te voorkomen door het beekstelsel als eenheid te beschouwen en het vasthouden van water te bevorderen. Tot slot zijn beekdalen belangrijke verbindingen voor mens, plant en dier.

2.1.2 Agrarisch cultuurlandschap

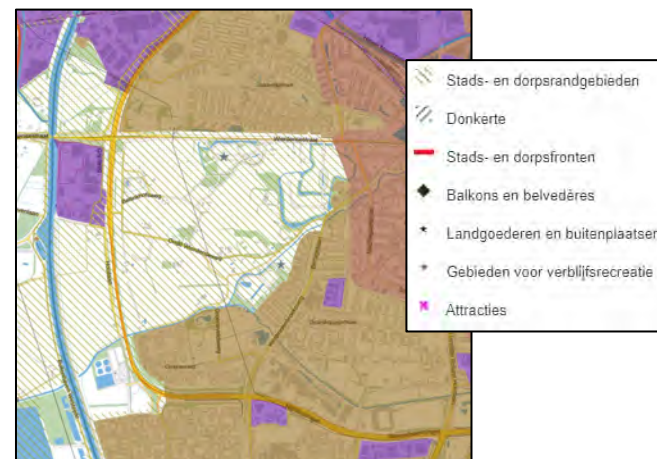

Figuur 4

Oude hoevenlandschap

De ambitie is het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, de routes over de erven, de erf- en landschapsbeplantingen. Binnen deze structuren zijn er vol op mogelijkheden om een functioneel grootschalige landbouw in een kleinschalig landschap te ontwikkelen.

2.1.3 Laag van de beleving

Figuur 5

Stads- en dorpsranden

Verbindt ontwikkeling van woon-, werken recreatiemilieus in de stads- en dorpsranden aan hun omgeving met landschappelijke structuren en routes. Stimuleer integrale projecten waarin stedelijke programma's en landschappelijk raamwerk gelijktijdig worden ontwikkeld en gerealiseerd. Tegengaan van verrommeling in de randzones. Bijdragen aan aantrekkelijke mix woon-, werk en recreatiemilieus.

2.2 Ontwikkelingsperspectief

In het ontwikkelingsperspectief zijn gebieden beschreven waarmee richting wordt gegeven aan ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Van de ruimtelijke kwaliteitsambities staat in dit ontwikkelingsperspectief de ambitie Voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen voorop. Daarnaast gelden – net als voor alle andere ontwikkelingsperspectieven – de ruimtelijke kwaliteitsambities:

- zichtbaar en beleefbaar mooi landschap
- sterke ruimtelijke identiteiten als merken voor Overijssel
- continu en beleefbaar watersysteem

Figuur 6 Kaartbeeld ontwikkelingsperspectief

Wonen en werken in het kleinschalig mixlandschap

Het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van

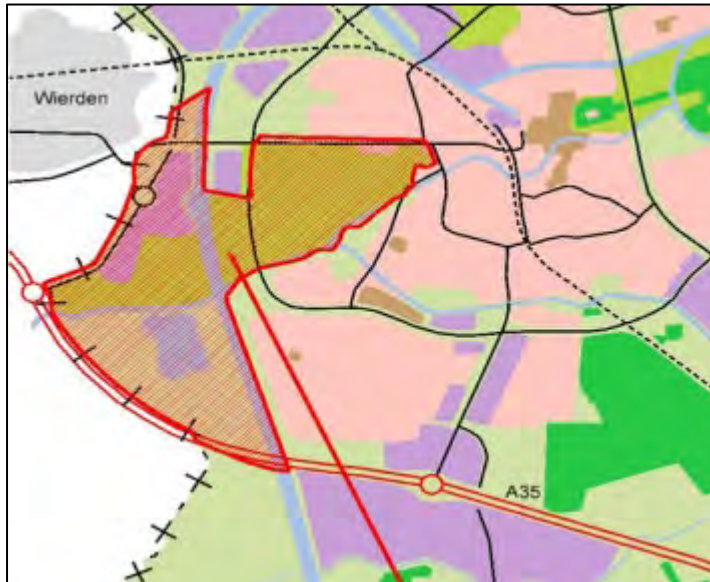
landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid. De ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, maar ook die voor de andere sectoren, willen we in dit ontwikkelingsperspectief nadrukkelijk verbinden met behoud en versterking van cultuurhistorische, natuurlijke en landschapselementen. Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de lokaal aanwezige functies, rekening houdend met de klimaatopgave en de kenmerken van het watersysteem.

Schaalvergroting in de landbouw en opwekking van hernieuwbare energie krijgen ruimte in het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap, onder de voorwaarde van zorgvuldige inpassing in het kleinschalige landschap. Ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Met name de verschuiving van eenzijdige volume-productie en kostprijsreductie naar specialisatie en omgevingsgericht ondernemen in de landbouw is hier kansrijk voor het behouden van een sterke concurrentiepositie. Waardevermeerdering ontstaat door het benutten van de specifieke gebiedskwaliteiten, en van het maatschappelijk draagvlak voor kwaliteitsproductie en -producten. Ook verbreding van economische activiteiten op het erf, bijvoorbeeld met zorg, recreatie of landwinkels, krijgt de ruimte. Door directe verkoop bij de boer ontstaan korte ketens en meer waardering voor het agrarisch product. In dit ontwikkelingsperspectief zijn ook plekken waar, door de ruimtelijke structuur van het landschap, de beschikbare milieuruimte of reeds aanwezige bebouwing, de ontwikkelruimte van agrarische bedrijven beperkt is. Hier liggen ontwikkelkansen voor andere vormen van bedrijvigheid (denk aan dienstverlenende zelfstandigen zonder personeel) die de ruimtelijke structuur versterken. Binnen dit ontwikkelingsperspectief kunnen nieuwe functies een plek krijgen op bestaande vrijkomende erven waar dit tevens maatschappelijke opgaven als behoud en ontwikkeling van cultuurhistorie, natuur en landschap ondersteunt. Zo worden vitaliteit en omgevingskwaliteit in samenhang versterkt.

3 GEMEENTELIJK BELEID

3.1 Bestemmingsplan Westelijke Groene Long

Het bestemmingsplan "Westelijke Groene Long" omvat een deel van het buitengebied van de gemeente Almelo. Destijds is ervoor gekozen om dit deel buitengebied buiten de algehele herziening van het buitengebied te houden. Hiervoor is gekozen omdat de Westelijke Groene Long onder invloed was van de aanleg van de snelweg en de ontwikkelingen bij Wierden.

Figuur 7 Uitsnede

Het plangebied kent, vanwege het ontbreken van uitgestrekte gebieden en biodiversiteit, geen natuurgebieden als het gaat om bijzondere flora, fauna, geologische en/of landschappelijke gesteldheid. Wel omvat het plangebied vele

landschapselementen en bospercelen die het behouden waard zijn. De grote landschapselementen en bospercelen bevinden zich met name op en rond het Landgoed Bellinckhof en rondom de begraafplaats 't Groenedael. Verder zijn er diverse wegen die begeleid worden door groenstructuren in de vorm van bomenrijen. Voorbeelden hiervan zijn de Oude Wierdenseweg, de Hooilaan en de Bellinckhofsweg.

Water

In en nabij het plangebied lopen diverse waterlopen die onder andere van belang zijn voor het instandhouden van het waterhuishoudkundig systeem en de belevingswaarde van het landschap. Meest opvallende waterlopen zijn de zijtak Almelo van het Twentekanaal, de gracht van het Landgoed Bellinckhof, de Nieuwe Graven en de Leemslagenplas. Daarnaast bevindt zich rondom en op begraafplaats 't Groenedael een waterloop. De zijtak Almelo van het Twentekanaal heeft met name een functie ten behoeve van het vervoer over water. Daarnaast heeft dit kanaal ook een belangrijke recreatieve functie en vergroot het kanaal de belevingswaarde van het landschap.

Recreatie

Het plangebied heeft als uitloopgebied voor de stad Almelo een belangrijke lokale recreatieve functie. Door de kleinschalige opbouw van het plangebied wordt er veel extensief gerecreëerd. Hierbij wordt veelal gebruik gemaakt van de aanwezige wandelpaden en fietsroutes die door het plangebied lopen. Daarnaast zijn er enkele functies in het gebied die van monumentale waarde of cultuurhistorische waarde zijn en mede daardoor recreatieve aantrekkingskracht hebben. Dit betreft met name het Landgoed Bellinckhof en de daarbij behorende kwekerij (waaronder de authentieke kassen) en in mindere mate Erve Schutteman aan de Willem de Clercqstraat en Erve Pezie aan de Bellinckhofsweg.

3.2 Structuurplan Almelo: symbiose tussen stad en land

Het *Structuurplan Almelo, Symbiose tussen stad en land* is op 6 maart 2003 vastgesteld. Het structuurplan geeft een visie op de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Almelo. De ruimtelijke hoofdstructuur van Almelo wordt gekenmerkt door vier groene longen die vanuit het omliggende buitengebied tot aan de rand van het stadscentrum reiken. Het ruimtelijke beleid is gericht op het behoud van deze longenstructuur. Het voorliggende bestemmingsplan omvat de Westelijke Groene Long.

Het overgrote deel van het plangebied is op de structuurplankaart aangewezen als 'groene long' met daarbinnen enkele 'boscomplexen/houtwallen/boomsingels'.

Thema Omgeving

Dankzij de vlinderstructuur lopen het groen en het water door tot in het centrum van de stad. Het Masterplan voorziet in het zorgvuldig omgaan met deze groene omgeving waarbij de vlinderstructuur behouden moet blijven. De kansen voor rendabele landbouw nemen in de groene longen af. Als vervanger voor de landbouw wordt gezocht naar recreatieve of andere functies die de kwaliteit van het landschap kunnen waarborgen.

Figuur 8 Uitsnede

4 HISTORIE

Historisch geografische kenmerken, waardevolle structuren en objecten

Het gebied ten oosten van de Weezenbeeksingel bestond uit delen van de buurtschappen Aalderinkshoek en Stokkelaershoek. Van nature was het een gebied met dekzandkopjes en lager beekvlakten dat in de middeleeuwen door de mens in cultuurland is omgezet. Het kan worden getypeerd als oud cultuurland dat bestaat uit bouwlanden op de hogere dekzandkoppen en weide en hooilanden in de lagere landschappelijke delen. Door de kleinschalige landschapsvormen is de verkaveling onregelmatig blokvorming en zeer gevarieerd. De oudste boerderijen zoals de adellijke erven Pezie en de (oude) Bellinckhof, het Stokkeler, het Veerenhuis en het Vonkenhuis dateren uit de middeleeuwen. Ze liggen langs de randen of tussen de hoger gelegen bouwlanden. Na de middeleeuwen zijn nog meerdere erven ontstaan die ook al van een respectabele ouderdom kunnen zijn. Een aantal van die erven is nog bestaand in al dan niet gemoderniseerde vorm. Een dergelijk oud cultuurlandschap kenmerkt zich verder door de kleinschalige structuren van houtwallen, wegen en paden. Hoewel in de huidige staat die oude structuren in vergelijking met een eeuw geleden al flink zijn uitgedund, zijn deze in rudimentaire vorm nog steeds herkenbaar.

Het meest oostelijke gebied is sinds het de tweede helft van de 19e eeuw uitgegroeid tot een grote begraafplaats die vanwege de lange gebruiksduur op zichzelf een cultuurhistorische ontwikkeling en als zodanig ook een cultuurhistorische waarde kent. Ook het landgoed De Bellinckhof dat in de 19e eeuw is gesticht is om landschapsarchitectonische en monumentale objecten als zeer waardevol aan te merken. Het huis De Bellinckhof lag voor de 19e eeuw zuidwestelijk van het huidige landgoed.

Figuur 9 Kaartbeelden 1900-1925-1950-2015

5 RUIMTELIJK KWALITEITSPLAN

De initiatiefnemer wil de locatie ontwikkelen om te komen tot de volgende situatie:

- een landschapspark met recreatief medegebruik;
- bouw van een familiewoning passend in de omgeving.

Uitgangspunten

- Behoud van de (cultuurhistorische) structuur
Het kaartbeeld van 1950 geeft voor dit gebied een gevarieerd landschap weer van open grazige ruimten, bosjes en bossages, deels begrensd door aanliggende wegen. In combinatie met gewenste zichtlijnen wordt daarmee de oorspronkelijke cultuurhistorische structuur vertaald naar de gewenste situatie met behoud van de open weide en zijdelingse situering van bosstroken/-percelen, aangevuld met zichtlijnversterkende solitaire bomen om beleving te versterken en de Engelse landschapsstijl van Landgoed Bellinckhof in dit nieuwe landgoed door te laten lopen. De bestaande eik ten zuiden van het centrum vormt een fraai landschapselement en wordt als zodanig behouden. In vergelijking met de schets van Van Gessel wordt een minder groot aantal bomen aangeplant waardoor deze beter tot volle wasdom kunnen komen zonder dat de gewenste zichtlijnen worden beperkt.
- Realisatie van een moerasgebied/laagte aan de noordzijde, waterberging, ruig gras, riet (10525 m²)
Het moerasgebied aan de noordzijde is voorzien ter versterking van de ecologische waarden op een locatie welke momenteel een natuurlijke laagte (en daarmee nattere plek) vormt.
Het moeras wordt gerealiseerd door deze tot op de gemiddelde hoogste grondwaterstand (IIIb H25-40), gemiddeld 30-40 cm onder maaiveld, te

ontgraven met flauw oplopende taluds, variabel van 1:5 tot 1:10 waardoor een natte vegetatie tot ontwikkeling kan komen. Hierdoor wordt tevens de verrijkte toplaag verwijderd hetgeen de bloemrijkheid ten goede zal komen. Vrijkomende grond wordt gebruikt om de wal ter afscherming van de hockeyvelden te verhogen. Het gebied is toegankelijk voor grazend vee en zal als zodanig open blijven. Eventueel en indien nodig worden delen 1x per jaar gemaaid en afgevoerd (hooilandbeheer). Het aanliggende weiland wordt middels begrazing beheerd en hoeft verder niet te worden ingericht.

- Bosaanplant is inheems en streekeigen, passend bij het historische karakter.
- Betere ontsluiting en beleefbaarheid voor wandelaars, referentie Umfassungsweg -Twickel, aan zuidzijde op grotere afstand van de grens woonkavels om overlast te voorkomen. De Umfassungsweg maakt het mogelijk rond en deels door het landschapspark te kunnen wandelen en park en omliggende landschap te kunnen beleven via doorzichten en doorkijkjes en is openbaar toegankelijk voor recreanten en omwonenden, deze worden als natuurlijke paden gerealiseerd.
- Aan de oostzijde van Erve Pezie worden de kuilplaten verwijderd ter optimalisatie van de landschappelijke ervaring.
- Nieuwe beplanting geeft meerwaarde voor natuur (flora en fauna)
- Camoufleren ontsierende bebouwing/funcities in randen.
- Nieuwbouw wordt geplaatst in de rand van het kavel tegen de bosrand, geen huis van allure, maar een vrijstaande familiewoning waarbij schaal en uiterlijk passen in het landschap
- Hoofdvolume en bijgebouw als één langwerpige vorm, los op het erf. De woning kent een eenduidige hoofdvorm, refererend aan een kap-schuur, muren deels bekleed met hout, in een natuurlijk donkere kleur, het dak bedekt met donker materiaal. De goothoogte circa 3 m., de nok

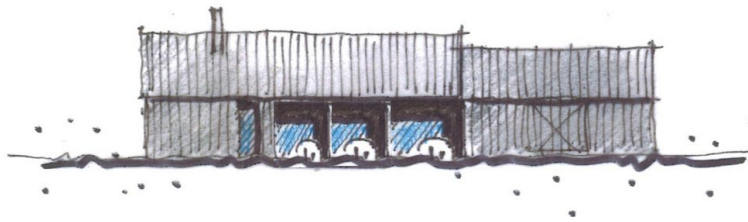
circa 7,5 m. Het materiaalgebruik is sober en wordt gevormd door mooi verouderende natuurlijke materialen als hout, steen, staal.

Het erf met kavel is circa 2.000 m².

- Toegang aan de noordzijde langs het zandpad en tussenzone met bos-sage/afscherming met buurerf
- Het kavel van de nieuwe woning met erf krijgt een landschappelijk karakter waarbij de begrenzing met de aanliggende weide wordt gevormd door een lage haag (meidoorn of beuk) of een schapenhek van kastanje-hout tot ca. 1.20 m1 hoogte). Op de hoek van het erf is een solitaire karakteristieke boom voorzien ter versterking van het beeld (walnoot of linde).
- In plantvak 9 nabij de nieuw te bouwen woning zal een geluidsabsorberende schutting/donkersteens muur van max. 2 m hoog worden voorzien en met (klimop)beplanting worden aangeplant.

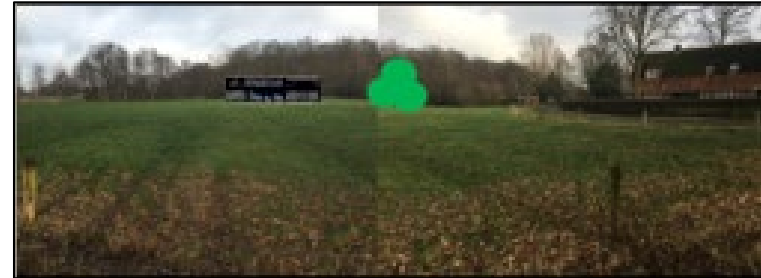
Figuur 10 Uitsnede inrichtingsplan

Figuur 11 Beoogde sfeer nieuwe woning

Figuur 12 Beoogde erfstructuur woning aan bosrand (schets Van Gessel)

Figuur 13 Sfeerbeeld woning bosrand Van Gessel

Figuur 14 Referentiebeeld: Umfassungsweg Twickel

6 BEPLANTING

De bodemkwaliteit bepaalt in belangrijke mate de keuze van de beplanting.

De bodemkwalificatie ter plaatse van de nieuwe beplanting is:

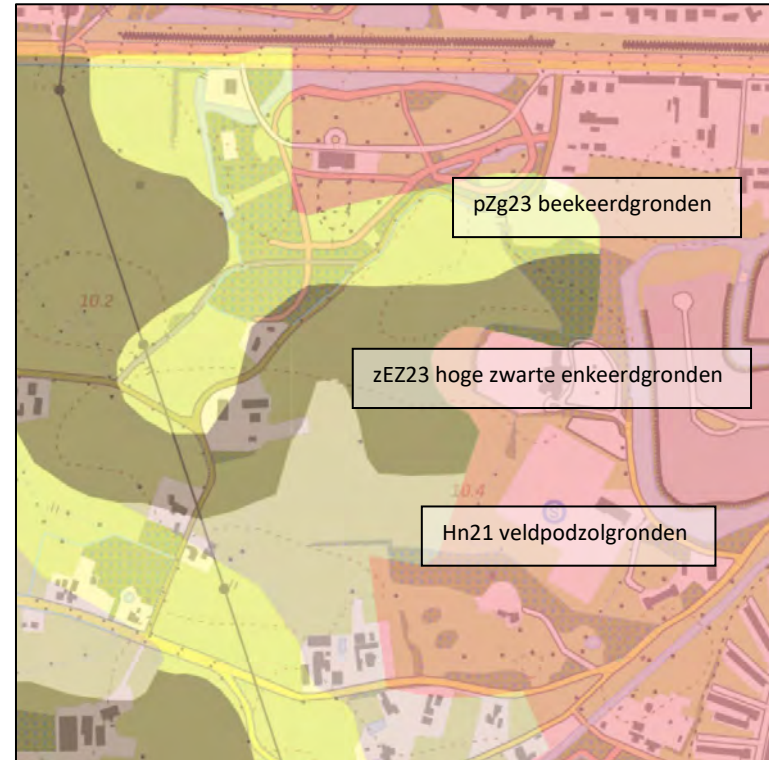
pZg23 Beekeerdgrond met minerale eerdlaag, fijn zand, lemig (10-50%)

zEZ23 Enkeerdgrond zand zwart, hoog, fijn zand, lemig (10-50%)

Hn21 Veldpodzol, amorf humus, leemarm, zwak lemig (0-17,5%)

GWT IIIb Gem. hoogste grondwaterstand 25-40 -MV
Gem. laagste grondwaterstand 80-120 cm -MV

De soorten die uiteindelijk in het beplantingsplan zijn toegepast zijn voor bovengenoemde bodemsoorten geschikt. De onderlinge verschillen tussen de aanwezige bodemsoorten zijn dusdanig beperkt dat geen nadere differentiatie binnen de verschillende plantvakken hoeft en kan worden doorgevoerd.

Figuur 15 Bodemkaart

6.1 Fysisch geografische plantenregio's

De methodiek van de fysisch geografische plantenregio's wordt gehanteerd om een juiste soortenkeuze te bepalen, gebaseerd op soorten die van oorsprong/nature voorkomen in een bepaald gebied, gerelateerd aan specifieke hydrologische- en bodemeigenschappen.

Op basis van de fysisch geografische plantenregio's wordt de relatie tussen standplaats en bosgemeenschap en tussen bosgemeenschap en soortenkeuze bepaald. Met behulp van deze informatie kunnen de soorten worden bepaald welke van nature op een bepaalde standplaats groeien. Aanbevolen wordt om indien de ecologische of landschappelijke functie belangrijk is alleen van deze soorten bij aanleg gebruik te maken.

Voor het bepalen van de (boom- en struik)soorten die van nature op een bepaalde standplaats voorkomen wordt de regio bepaald waar de toekomstige beplanting komt te liggen binnen de regio de standplaats bepaald waarop de beplanting wordt aangelegd. De soorten welke hier uit voort zijn gekomen komen overeen met de in de omgeving aangetroffen soorten. Onder andere zomereik, ruwe berk lijsterbes, hulst, Gelderse roos, meidoorn, en grauwe wilg zijn in de omgeving aangetroffen, zowel aangeplant, als vermeerderd als zaailing of opslag.

B Hogere zandgronden

Voor deze locatie is van toepassing binnen het Hogere zandgrondegebied, dekzand, de Associatie Elzen-Eikenbos (10)

Qua soortensamenstelling is het elzen-eikenbos een overgangsv egetatie, waarin we zowel soorten van het alluviaal elzen-essenbos als van het drogere eiken-haagbeukenbos in terugvinden. De boomlaag wordt gedomineerd door zomereik, gewone es, esdoorn en zwarte els. De kruidlaag bevat indicatorsoorten van beide andere bostypes.

Boomlaag (Elzenrijk) Elzen-eikenbos (10)

V	Presentie	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
5	zeer freq	Zomereik	Quercus robur

2	weinig	Ruwe berk	Betula pendula
3	mat. freq	Zachte berk	Betula pubescens
3	mat. freq	Lijsterbes	Sorbus aucuparia
2	weinig	Hulst	Ilex aquifolium
3	mat. freq	Ratelpopulier	Populus tremula
3	mat. freq	Zwarte els	Alnus glutinosa
r	randen	Gewone vogelkers	Prunus padus

Struiklaag (Elzenrijk) Essen-lepenbos (22)

V	Presentie	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
4	frequent	Vuilboom	Rhamnus frangula
r	randen	Hazelaar	Corylus avellana
r	randen	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna
r	randen	Gelderse roos	Viburnum opulus
2	weinig	Grauwe wilg	Salix cinerea

Daarnaast is voor nattere gebieden het Gierstgras-Beukenbos (13) van toepassing, voor leemrijkere gebieden het Gewoon Eiken-Haagbeukenbos (17). Grotendeels dezelfde soorten komen voor. In de boomlaag worden ook teruggevonden als kensoorten Beuk (Fagus sylvatica), Venijnboom (Taxus baccata), Winterlinde (Tilia cordata) en Haagbeuk (Carpinus betulus). In de struiklaag ook Sleedoorn (Prunus spinosa), Kardinaalsmuts (Euonymus europaeus) en Hondstroos (Rosa canina).

Venijnboom wordt niet toegepast in verband met het gevaar voor grazende dieren (giftige bessen). Haagbeuk is een soort voor het zuidelijker deel van het land.

In het beplantingsplan wordt uitgegaan van een standaard menging, geschikt voor de bodemkwalificatie ter plaatse. Afhankelijk van de mate van organische stofgehalte, vochthuishouding en leemgehalte zullen specifieke soorten zich sneller of minder snel ontwikkelen. De beplanting wordt verdicht (1 st/1,5 m²) aangeplant zoals gebruikelijk is bij de aanleg van landschappelijke beplantingen. Het eindbeeld wordt uiteindelijk bepaald door de individuele eigenschappen van verschillende soorten. De beplanting zal vervolgens middels beheeractiviteiten in stand worden gehouden. Middels dunning van de beplanting na sluiting van de boom- en heesterkronen worden soorten bevorderd, of gereduceerd. Door aanplant in groepen wordt een gevarieerde beplanting behouden/gestimuleerd, uiteindelijk te bepalen door de beheerder. Deze moet er van uitgaan dat alle soorten in principe moeten blijven voorkomen. De mate waarin valt echter niet te voorspellen.

Figuur 16 Voorbeeld: wijze van stambescherming

Ten aanzien van de aanplant van bomen is het vereist dat maatregelen worden genomen tegen het afknagen van boombast, en het vertrappen van de wortels in de nabijheid van de boom. Tevens moet elke solitaire boom bij aanplant worden voorzien van twee boompalen met band met boomraster.

BIJLAGE LANDSCHAPPELIJK
INRICHTINGSPLAN

BIJLAGE BEPLANTINGSPLAN

#	Aantal	%	Wetenschappelijke n	Ned. naam	Planteisen	Levermaat/-kwaliteit
VAK 1 13807 m2						
Bosplants	2301	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	736	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	644	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
	460	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	460	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	920	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	460	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	2301	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	460	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
	460	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
		100%				
VAK 2 605 m2						
Bosplants	101	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	32	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	28	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
	20	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	20	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	40	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	20	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	101	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	20	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
	20	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
		100%				
VAK 3 577 m2						
Bosplants	96	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	31	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
	27	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
	19	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	19	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	38	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	19	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	96	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
	19	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
	19	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
		100%				

Bepantingslijst Landgoed Vogelsangk

VAK 4 5089 m2

Bosplante					
848	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
271	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
237	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
170	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
170	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
339	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
170	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
848	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
170	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
170	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed

100%

VAK 5 1278 m2

Bosplante					
213	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
68	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
60	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
43	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
43	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
85	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
43	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
213	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
43	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
43	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed

100%

VAK 6 527 m2

Bosplante					
88	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
28	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
25	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
18	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
18	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
35	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
18	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
88	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
18	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
18	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed

100%

Bepantingslijst Landgoed Vogelsangk

VAK 7 1139 m2

Bosplants					
190	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
61	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
53	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
38	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
38	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
76	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
38	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
190	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
38	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
38	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
100%					

VAK 8 1419 m2

237	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
76	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
66	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
47	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
47	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
95	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
47	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
237	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
47	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
47	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
100%					

VAK 9 350 m2

58	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
19	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
16	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
12	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
12	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
23	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
12	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
58	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
12	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
12	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
100%					

Bepantingslijst Landgoed Vogelsangk

VAK 10 744 m2

Bosplants					
124	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
40	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
35	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
25	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
25	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
50	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
25	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
124	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
25	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
25	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
100%					

TOTAAL 25377 m2

Bosplants					
4230	25%	Quercus robur	Zomereik	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
1353	8%	Alnus glutinosa	Zwarte els	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	80-120 wortelgoed
1184	7%	Betula pubescens	Zachte berk	1 st/1,5 m2, in gr van min 10 st.	80-120 wortelgoed
846	5%	Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
846	5%	Prunus spinosa	Sleedoorn	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
1692	10%	Rhamnus frangula	Vuilboom	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
846	5%	Sorbus aucuparia	Lijsterbes	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
4230	25%	Corylus avellana	Hazelaar	1 st/1,5 m2, in gr van min 3-5 st.	60-80 wortelgoed
846	5%	Salix cinerea	Grauwe wilg	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
846	5%	Viburnum opulus	Gelderse roos	aan randen solitair	60-80 wortelgoed
100%					

Bomen

QR	12 st	Quercus robur	Zomereik	3 boompalen met band	18-20 Groeikluit 3x verplant
TC	5 st	Tilia cordata	Winterlinde	3 boompalen met band	25-30 Draadkluit 4x verplant
FS	1 st	Fagus sylvatica	Beuk	3 boompalen met band	

Hagen

315 st	Fagus sylvatica	Beuk	enkele rij 5 st/ml	80-100 wortelgoed
--------	-----------------	------	--------------------	-------------------

Moeras 10525 m2

Spontane ontwikkeling

